



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 309/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti T SILVER, a. s. v likvidácii, Popradská 64/I, Košice, zastúpenej Mgr. Tatianou Frištikovou, advokátkou, Štúrova 27, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 CoKR 22/2017 z 23. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti T SILVER, a. s. v likvidácii, **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti T SILVER, a. s. v likvidácii, Popradská 64/I, Košice (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 CoKR 22/2017 z 23. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola stranou sporu vedeného na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 32Cbi 5/2016, v ktorom sa ako žalobkyňa domáhala voči žalovanému [REDACTED], aby súd určil, že jej správcom popretá pohľadávka v celkovej sume 204 755,80 €, uplatnená prihláškou z 23. októbra 2015 v konkurznom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 31 K 45/2015, na majetok úpadcu [REDACTED], je zistená v celom rozsahu, čo sa týka prihláseného právneho dôvodu, sumy 204 755,80 € a poradia ako iná pohľadávka.

3. Rozsudkom okresného súdu č. k. 32 Cbi 5/2016-141 z 3. marca 2017 bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Krajský súd napadnutým rozsudkom právoplatným 10. apríla 2018 rozsudok okresného súdu potvrdil.

4. Sťažovateľka v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie uvádza:

«Sťažovateľ žalobu o určenie pohľadávky podal dňa 29.1.2016 s tým, že si do konkurzného konania vedeného pod sp. zn. 31 K/45/2015, na majetok úpadcu prihlásil prihláškou pohľadávky zo dňa 23.10.2015 pohľadávku v celkovej sume 204.755.80 EUR, pozostávajúcu zo šiestich pohľadávok, ktoré vznikli na základe rôznych právnych titulov (titulom neuhradenej pôžičky na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 12.1.2007...), ktoré boli predmetom postúpenia na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.6.2007, od ktorej však sťažovateľ ako postupca odstúpil listom zo dňa 15.8.2008.

Dňa 9.12.2015 žalovaný ako ustanovený správca v konkurznom konaní poprel všetky prihlásené pohľadávky sťažovateľa čo do právneho dôvodu a výšky s tým, že „dôvodom popretia pohľadávky je spornosť existencie právneho dôvodu, nakoľko oznámenie o odstúpení od Zmluvy o postúpení sa nenachádza v účtovníctve ani v inej dokumentácii úpadcu; rovnako úpadcovi nebolo oznámené odstúpenie od Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.06.2007“, pričom správca ďalej pre prípad, ak by došlo k odstúpeniu od zmluvy

tvrdil, že „potom je právne diskutabilné aké sú právne účinky odstúpenia, teda je sporné či na základe uvedeného nastáva právna skutočnosť, že spoločnosť T Silver, a.s. je veriteľom; likvidátor veriteľa doručil úpadcovi oznámenie o odstúpení od Zmluvy o prevode časti podniku, z ktorej vyplýva podstatná časť postupovanej pohľadávky, čo má za následok zánik takéhoto nároku od začiatku.“ Žalovaný ďalej poprel prihlásené pohľadávky čo do poradia z dôvodu, že zistil, že ide o podriadené pohľadávky.

... Z písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu č. k. 32Cbi/5/2016 zo dňa 3.3.2017 vyplýva, že okresný „súd mal nepochybne preukázané, že žaloba bola na súd doručená dňa 29.1.2016, čiže v zákonom stanovenej lehote“, keďže za deň účinného doručenia oznámenia o popretí pohľadávky sťažovateľovi považoval deň 27.1.2016, kedy sa sťažovateľ s predmetným oznámením skutočne oboznámil. Zamietnutie žaloby okresný súd odôvodnil tým, že s ohľadom na to, že sťažovateľ v prihláške pohľadávky nezaškrtol kolónku - „Vyhlásenie o tom, že pohľadávku veriteľ eviduje v účtovníctve“ bol podľa jeho záveru daný dôvod na popretie pohľadávky s poukazom na pokyny na vyplnenie prihlášky v zmysle vyhlášky MS SR č. 665/2005 Z. z...

... Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal porušenie práva na spravodlivý proces...

O tomto odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 2CoKR/22/2017 zo dňa 23.1.2018 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

... Sťažovateľ má za to, že vyššie označeným rozsudkom krajského súdu č. k. 9Co/129/2017 - 175 zo dňa 6.3.2018 došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že:

- krajský súd svoje odôvodnil nedostatočne a ústavne neakceptovateľným spôsobom, keďže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevyporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa, ktoré boli pre posúdenie správnosti rozhodnutia okresného súdu rozhodujúce,

- krajský súd založil svoje rozhodnutie na prekvapivom závere o oneskorenom podaní žaloby sťažovateľa, ktorý je úplne protichodný k záverom okresného súdu, ktorý krajský súd ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil,

- krajský neposkytol sťažovateľovi ochranu pred nesprávnym a ústavne neakceptovateľným procesným postupom okresného súdu a jeho pochybenia nenapravil,
- krajský súd v dôsledku nedostatočného preskúmania rozhodnutia okresného súdu akceptoval svojvoľné, arbitrárne a ústavne nekonformné závery okresného súdu o správnosti popretia prihlásených pohľadávok správcu z dôvodov, ktoré neboli obsahom popieraceho prejavu správcu, čím došlo k nepripustnému prekročeniu preskumnej právomoci všeobecných súdov v incidenčnom konaní.»

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z 23. januára 2018, predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a nahradil jej trovy konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažovateľka podala proti napadnutému rozsudku krajského súdu 11. júna 2018 dovolanie, pričom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

9. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

10. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

11. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom, ak je zrejmé, že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť,

pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sa namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

12. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

14. Za daných okolností sa však ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

15. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

16. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Nad rámec už uvedeného pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovateľka v niektorých častiach odôvodnenia sťažnosti uviedla odlišné označenie napadnutého rozsudku krajského súdu, a to uvedením odlišnej spisovej značky a dňa vyhlásenia rozsudku krajského súdu od toho, ktoré uviedla v petite sťažnosti, ktorý tvorí východisko pre rozhodnutie ústavného súdu a konštatovanie, že sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť.

18. S prihliadnutím na uvedené bolo po odmietnutí sťažnosti ako celku už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2018